

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אומה, לאום, ולאומיות : איטליה בהסטוריה להיסטריוגרפיה -
45240

תאריך עדכון אחרון 28-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים רומאניים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): מנואלה קונסוני

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: manuela.consonni@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום

תאור כללי של הקורס:

איחוד איטליה בין 1859 ל-1861 היה ניצחון גדול ללאומיות האירופית. לבני זמננו רבים, הקמתה של מדינת לאום איטלקית נראתה הוכחה לכך שעתידה של אירופה טמון באומות, בעוד שהאירועים הבלתי צפויים והדרמטיים ביותר של 1859 ו-1860 קשרו את הלאומיות באיטליה לנצח לתחושה הרואית של תחייה קולקטיבית ותקומה. עבור ויליאם גלדסטון, האיחוד האיטלקי "היה הבד המדהים ביותר שהוקם אי פעם על בסיס שלמות אנושית בכל גיל או מדינה בעולם"*. הקורס נועד לנתח את בנייתה של איטליה, בבחינת סיפור התחייה הלאומית של איטליה כמיתוס היסוד למדינה החדשה, וכמרכזה של פולחן זיכרון רשמי שנועד לתת לאיטלקים את התחושה של זהות משותפת בעבר ובהווה. איטליה כמושג גיאוגרפי, פוליטי-תרבותי, חברתי ולשוני לאורך שלושה מסלולים זמניים עיקריים: הריסורגיסמו והמדינה הליברלית, הפשיזם והרפובליקה האיטלקית, דרך הקטגוריות של לאום, לאום ולאומיות. במרכז הדיונים על יצירת איטליה יבחנו: מקורות ראשוניים, אירועים היסטוריים, ויכוחים היסטוריוגרפיים, סרטים ואופרות.

* Axel Körner & Lucy Riall eds., *Nation and Nationalism*, 15, 3, 2009, p. 396

מטרות הקורס:

1. לזהות ולתאר את צורות שונות של השיח בין היסטוריונים בתוך התחומים ההיסטוריוגרפיים המוגדרים על הפרק
2. ללמוד ליישם שיטות היסטוריות להערכה ביקורתית של תיעוד העבר וכיצד ההיסטוריונים ואחרים פירשו אותו.
3. לרכוש ארגז כלים להתמודד עם מחקר היסטוריים
4. ללמוד לארגן ולהביע טיעונים ומחשבות, בכתב ובעל פה.
5. לשלוט בידע ובמיומנויות הכרוכות בפרקטיקה ההיסטורית

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

2. לשלוט בקורפוס הרחב של מקורות ומחקרים תוך רכישה ופיתוח הדרגתי של ארגז כלים אנליטיים להבנת הקשר בין תופעה היסטורית נתונה לסוגיות התאורטיות הקשורות בשאלות היסטוריוגרפיות, תרבותיות, חברתיות, ופוליטיות
3. לקרוא באופן ביקורתי מאמר, פרק, וויכוח היסטוריוגרפי בין עמדות שונות
4. להבין את הטענות המרכזיים של המחקר ולהבחין במהלך המחקרי של המחברים השונים, תוך מתן דגש על סוגים שונים של כתיבה היסטורית
5. לפתח יכולות ביקורתיות ולהעריך את חומרי הקריאה
6. לבסס טענה מקורית משלהם על יסוד חומרי הקריאה ולנסח אותה כיאות בכתיבה אקדמית
7. לפתח מודעות ורגישות לשאלות המתודולוגיות העקרוניות החשובות בבניית מחקר היסטורי

8. לרכוש כלים נוספים ומגוונים לשימוש בהמשך הלימודים המתקדמים במחקר מדעי בכלל וההיסטורי בפרט.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: סימנר ושיעור

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
רשימת הקריאה:

- שיעור ראשון: מבוא לקורס, הצגת הנושא. תיקוף 1840-1946
שיעור שני, שלישי, ורביעי
גיוספה מציני ותנועת ה-*RISORGIMENTO*: מקורות ראשונים והיסטוריוגרפיה
1. Ernest Renan, *What is a Nation* 1882, pp. 185-188
2. Nadia Urbinati, ed., *A cosmopolitanism of nations : Giuseppe Mazzini's writings on democracy, nation building, and international relations*, Princeton: Princeton University Press, 2009:
Chapter One: "One Manifesto of Young Italy (1831)", pp. 33-38;
Chapter Three: "Three Essays on Cosmopolitan Ideals and National Sentiment", pp. 53-62;
Chapter Seven: "Toward a Holy Alliance of the Peoples (1849)", pp. 117-131
3. Giuseppe Mazzini, *The duties of man*, chapter 5: *The Liberal Nation-state*, pp. 178-184
4. Statuto Albertino, text
5. Axel Körner & Lucy Riall eds., "Introduction: the new history of Risorgimento nationalism", *Nation and Nationalism*, 15, 3, 2009, 396-401
6. Lucy Riall, "Nation, 'deep images and the problem of emotions", *Nation and Nationalism*, 15, 3, 2009, 402-407
7. Emilio Gentile, *La Grande Italia. The Myth of the Nation in the Twentieth Century*:
Chapter 1: "Modernity, Freedom, Italianità", pp. 19-39
Chapter 2: "Complex of Greatness", pp. 40—50
Chapter 3: "The Italies of Monarchic Italy", pp. 51-62
Chapter 4: "The Metamorphosis of a Myth", pp. 62-81

שיעור חמישי, שישי ושביעי
מלחמת העולה הראשונה ועלית הפשיזם: בניטו מוסוליני והשאר

1. Emilio Gentile, *La Grande Italia. The Myth of the Nation in the Twentieth Century*:
Chapter 7: "The Man and the Patriot," pp. 105-130
Chapter 8: "Italy in Black Shirts", pp. 143-155
Chapter 9: "Remaking the Italians", pp. 156-170
2. Benito Mussolini, "The Doctrine of Fascism", pp. 35-55; "The Corporate State",
pp. 56-71. זרמים במחשבה 1980, העברית האוניברסיטה, ירושלים, המודרנית דמוקרטית-האנטי במחשבה
3. Alfredo Rocco, "The Political Doctrine of Fascism", pp. 28-31
זרמים במחשבה האנטי-דמוקרטית המודרנית
4. Giovanni Gentile "The Philosophical Basis of Fascism", pp. 31-34
זרמים במחשבה האנטי-דמוקרטית המודרנית

שיעור שמיני, תשיעי
היסטוריוגרפיה על הפשיזם

1. Walter L. Adamson, "Gramsci's Interpretation of Fascism", *Journal of the History of Ideas*, 41, 4 (Oct. - Dec., 1980), 615-633
2. Palmiro Togliatti, "The Basic Features of Fascist Dictatorship", pp. 1-12: "The National fascist Party", pp. 29-43, *Lectures on Fascism*, New York: International Publisher, 1975.
3. Renzo De Felice, *Fascism. An Interview with Michael A. Ledeen*, New Jersey: Transaction Books, 1976
4. Emilio Gentile, "Fascism, totalitarianism and political religion: definitions and critical reflections on criticism of an interpretation," *Totalitarian Movements and Political Religions*, 5:3, 326-375.

שיעור עשירי, אחד עשר, שנים עשר
המלחמה הפאשיסטית, האתוס הלאומי החדש, והרפובליקה האיטלקית

1. Emilio Gentile, *La Grande Italia. The Myth of the Nation in the Twentieth Century*:
Chapter 11: "The Fascist War" pp. 183-197
2. Claudio Pavone, *The Civil War. A History of the Italian Resistance*, New York: Verso Books,
Chapter 1: "The Choice", pp. 5-28
Chapter 4: "The Patriotic War", pp. 205-228
Chapter 5: "The Civil War", pp. 269-319
3. *The Italian Constitution*, Text
4. Remo Bodei, *We, the Divided: Ethos, Politics And Culture in Post-war Italy*,

1943-2006, Agincourt Pr.:
Chapter 1: "The Solitary Choice"
Chapter 2: "Ethos and Feelings after the War"

שיעור ושלוש עשר וארבע עשר

רפרט הסטודנטיות/ים
סיכום

חומר חובה לקריאה:
רשימת הקריאה:

- שיעור ראשון: מבוא לקורס, הצגת הנושא. תיקוף 1840-1946
שיעור שני, שלישי, ורביעי
גיוספה מציני ותנועת ה-*RISORGIMENTO*: מקורות ראשונים והיסטוריוגרפיה
1. Ernest Renan, *What is a Nation* 1882, pp. 185-188
2. Nadia Urbinati, ed., *A cosmopolitanism of nations : Giuseppe Mazzini's writings on democracy, nation building, and international relations*, Princeton: Princeton University Press, 2009:
Chapter One: "One Manifesto of Young Italy (1831)", pp. 33-38;
Chapter Three: "Three Essays on Cosmopolitan Ideals and National Sentiment", pp. 53-62;
Chapter Seven: "Toward a Holy Alliance of the Peoples (1849)", pp. 117-131
3. Giuseppe Mazzini, *The duties of man*, chapter 5: *The Liberal Nation-state*, pp. 178-184
4. Statuto Albertino, text
5. Axel Körner & Lucy Riall eds., "Introduction: the new history of Risorgimento nationalism", *Nation and Nationalism*, 15, 3, 2009, 396-401
6. Lucy Riall, "Nation, 'deep images and the problem of emotions'", *Nation and Nationalism*, 15, 3, 2009, 402-407
7. Emilio Gentile, *La Grande Italia. The Myth of the Nation in the Twentieth Century*:
Chapter 1: "Modernity, Freedom, Italianità," pp. 19-39

Chapter 2: "Complex of Greatness", pp. 40—50
Chapter 3: "The Italies of Monarchic Italy", pp. 51-62
Chapter 4: "The Metamorphosis of a Myth", pp. 62-81

שיעור חמישי, שישי ושביעי
מלחמת העולה הראשונה ועלית הפשיזם: בניטו מוסוליני והשאר

1. Emilio Gentile, *La Grande Italia. The Myth of the Nation in the Twentieth Century*:
Chapter 7: "The Man and the Patriot," pp. 105-130
Chapter 8: "Italy in Black Shirts", pp. 143-155
Chapter 9: "Remaking the Italians", pp. 156-170
2. Benito Mussolini, "The Doctrine of Fascism", pp. 35-55; "The Corporate State",
pp. 56-71. תרגום: 1980, העברית האוניברסיטה, ירושלים, המודרנית דמוקרטית-האנטי במחשבה
3. Alfredo Rocco, "The Political Doctrine of Fascism", pp. 28-31
תרגום: 1980, העברית האוניברסיטה, ירושלים, המודרנית דמוקרטית-האנטי במחשבה
4. Giovanni Gentile "The Philosophical Basis of Fascism", pp. 31-34
תרגום: 1980, העברית האוניברסיטה, ירושלים, המודרנית דמוקרטית-האנטי במחשבה

שיעור שמיני, תשיעי
היסטוריוגרפיה על הפשיזם

1. Walter L. Adamson, "Gramsci's Interpretation of Fascism", *Journal of the History of Ideas*, 41, 4 (Oct. - Dec., 1980), 615-633
2. Palmiro Togliatti, "The Basic Features of Fascist Dictatorship", pp. 1-12: "The National fascist Party", pp. 29-43, *Lectures on Fascism*, New York: International Publisher, 1975.
3. Renzo De Felice, *Fascism. An Interview with Michael A. Ledeen*, New Jersey: Transaction Books, 1976
4. Emilio Gentile, "Fascism, totalitarianism and political religion: definitions and critical reflections on criticism of an interpretation," *Totalitarian Movements and Political Religions*, 5:3, 326-375.

שיעור עשירי, אחד עשר, שנים עשר
המלחמה הפאשיסטית, האתוס הלאומי החדש, והרפובליקה האיטלקית

1. Emilio Gentile, *La Grande Italia. The Myth of the Nation in the Twentieth Century*:
Chapter 11: "The Fascist War" pp. 183-197
2. Claudio Pavone, *The Civil War. A History of the Italian Resistance*, New York: Verso Books,
Chapter 1: "The Choice", pp. 5-28
Chapter 4: "The Patriotic War", pp. 205-228
Chapter 5: "The Civil War", pp. 269-319

-
3. *The Italian Constitution, Text*
4. Remo Bodei, *We, the Divided: Ethos, Politics And Culture in Post-war Italy, 1943-2006*, Agincourt Pr.:
Chapter 1: "The Solitary Choice"
Chapter 2: "Ethos and Feelings after the War"

שיעור ושלוש עשר וארבע עשר

רפרט הסטודנטיות/ים
סיכום

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 10 %

מידע נוסף / הערות:
